



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci **žalobce: Ing. J. M.**, zastoupen Mgr. Jitkou Hruškovou, advokátkou, se sídlem Moravské nám. 3, Brno, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 10. 2005, č. j. 22 Cad 91/2005 - 15,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 10. 2005, č. j. 22 Cad 91/2005 - 15, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím č. I ze dne 25. 5. 2005, č. j. X, byl žalobci (dále jen „stěžovatel“) přiznán ode dne 28. 4. 2005 starobní důchod podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v tehdy platném znění, ve výši 11 636 Kč měsíčně, vdovecký důchod ve výši 1383 Kč měsíčně a zvýšení důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. ve výši 3100 Kč, celkem tedy 16 119 Kč měsíčně.

Toto rozhodnutí stěžovatel včas napadl žalobou ke Krajskému soudu v Brně, v níž zejména uplatnil nesprávnost údajů uvedených v osobním listě důchodového zabezpečení v období od 30. 7. 1962 do 9. 10. 1970 a způsob hodnocení délky studia pro účely zákona o mimosoudních rehabilitacích. Konkrétně uvedl, že žalovaná mu v osobním listě důchodového pojištění započítala studium na vysoké škole v období od 30. 7. 1962 do 29. 7. 1967 a od 4. 4. 1968 do 1. 9. 1968, a to jako náhradní dobu pojištění. On však byl v období od 19. 8. 1966 do 4. 1. 1967 zaměstnán v Č. a v období od 5. 1. 1967 do 3. 4. 1968 vykonával základní vojenskou službu. Proto žádá, aby v osobním listě důchodového pojištění byly dány tyto údaje do souladu se skutečností, a aby mu byla zahrnuta

doba zaměstnání v Č. a vojenské služby v prokázaném rozsahu. Poukázal též na zákon o mimosoudních rehabilitacích, v němž je uvedeno, že rok studia včetně let, které v důsledku vyloučení nebylo možné absolvovat, se hodnotí jako dva roky zaměstnání. Zákon předpokládá hodnocení doby studia, po níž student skutečně studoval, oproti tomu žalovaná při hodnocení nároků vyšla z délky studia předpokládané studijními předpisy.

Rozsudkem blíže označeným v záhlaví krajský soud stěžovateli žalobu zamítl a v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že stěžovateli zaměstnání v Č. bylo prokázáno potvrzením Č. P. ze dne 19. 9. 1989. Tato skutečnost však nemá vliv na výpočet procentní výměry starobního důchodu, neboť ve smyslu § 18 odst. 1 a 4 zákona o důchodovém pojištění se do rozhodného období nezahrnují kalendářní roky před rokem 1986. Stěžovateli osobní vyměřovací základ byl tudíž vzat správně za rozhodné období 1986 - 2004. Jak vyplývá z osobního listu důchodového pojištění, období od 19. 8. 1966 do 4. 1. 1967 a od 1. 1. 1967 do 3. 4. 1968 bylo zahrnuto žalobci do dob pojištění, které byly zhodnoceny pro vznik nároku na důchod. Tato doba však nemohla mít vliv na výši procentní výměry důchodu. Procentní výměra ke dni vzniku nároku na důchod za 40 let pojištění správně činila 79 % výpočtového základu, tj. 9336 Kč. Celková výše starobního důchodu byla dle názoru krajského soudu stěžovateli vypočtena správně a v souladu s platnými právními předpisy.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel prostřednictvím své zástupkyně kasační stížnost, v níž zejména uvedl, že v žalobě napadl pouze užitou procentní sazbu, která byla stanovena jako 72 % za 48 let pojištění, přičemž nezpochybňoval výpočtový základ ve výši 12 966 Kč. Údaje o jeho studiu na vysoké škole v osobním listu důchodového pojištění jsou uvedeny nepravdivě, ve skutečnosti stěžovatel na vysoké škole studoval v období od 30. 7. 1962 do 31. 5. 1966 a dále od 18. 3. 1968 do 12. 5. 1970. V období od 19. 8. 1966 do 4. 1. 1967 byl zaměstnán v Č. a v období od 5. 1. 1967 do 3. 4. 1968 vykonával vojenskou službu. Nesprávnost rozhodnutí žalované spatřuje v započtení období od 19. 8. 1966 do 4. 1. 1967 jako doby vysokoškolského studia (tzn. Náhradní doby pojištění započítávané pouze v rozsahu 80 %), ačkoliv mělo být započteno jako doba zaměstnání, tj. v rozsahu 100 %. Období od 5. 1. 1967 do 29. 7. 1967 mělo být započteno rovněž v rozsahu 100 % jako doba výkonu vojenské služby, nikoli jako doba studia. Nesprávný postup žalované stěžovatel shledává dále v tom, že v období po 1. 9. 1968 do 12. 5. 1970, kdy pokračoval ve svém vysokoškolském studiu, nemá započtenou žádnou dobu pojištění, protože lze započítat jen dobu prvních šesti let studia po dosažení věku 18 let. Pokud by však výše uvedené doby byly započteny správně, bylo by možné příslušný počet dnů započítat jako vysokoškolské studium, tj. náhradní dobu pojištění v rozsahu 80 %, aniž by byla překročena podmínka započítatelnosti prvních šesti let studia po dosažení 18 let věku. Další pochybení žalované spatřuje stěžovatel v tom, že za základ pro zdvojnásobení doby studia ve smyslu § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, bylo vzato období od 30. 7. 1962 do 29. 7. 1966 (1826 dnů), přičemž doba jeho skutečného vysokoškolského studia byla delší než 1826 dnů. K prokázání svých tvrzení stěžovatel navrhl zohlednit vojenskou knížku, studijní index, potvrzení zaměstnavatele Č. a potvrzení Strojní fakulty ČVUT v P. pro účely mimosoudní rehabilitace. Závěrem shrnul, že pokud by nedošlo k výše uvedeným pochybením, činila by procentní sazba jeho důchodu více než 72 %. S žádnou z výše uvedených námitek se krajský soud ve svém rozhodnutí nevyřadil. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti a přitom shledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž musel přihlídnout i z úřední povinnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 103 odst. 3 písm. d) lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu spočívající mj. ve vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Takovou vadou je i postup krajského soudu, který se nedostatečně vypořádal s žalobními body a v řízení uplatněnými argumenty. K tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, v němž je konstatováno, že opomene-li krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumat jednu ze žalobních námitek, je jeho rozhodnutí, jímž žalobu zamítl, nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

V přezkoumávaném případě stěžovatel v žalobě uplatnil především námitky týkající se (ne)započtení doby zaměstnání v Č. a jeho vysokoškolského studia v osobním listu důchodového pojištění (viz výše). Krajský soud se však kromě citace příslušných právních předpisů v odůvodnění rozsudku omezil na konstatování, že stěžovatelovo zaměstnání v předmětnou dobu bylo prokázáno potvrzením zaměstnavatele, ale tato skutečnost nemůže mít vliv na výpočet procentní výměry starobního důchodu (§ 18 odst. 1 a 4 zákona o důchodovém pojištění). Dále jen konstatoval, že období od 19. 8. 1966 do 4. 1. 1967 a od 1. 1. 1967 do 3. 4. 1968 byla stěžovateli zahrnuta do dob pojištění a zhodnocena pro vznik nároku na důchod. K nesouladu stěžovatelem tvrzených skutečností s údaji v osobním listu důchodového pojištění stejně jako hodnocení jednotlivých dob se vůbec nevyjádřil, naopak jen konstatoval, že žalovaná postupovala správně. Soud tak vůbec nereagoval například na stěžovatelovu námitku uplatňující rozdíl mezi skutečnou dobou studia a dobou dle studijních předpisů (která byla vzata za rozhodnou). Stěžovatel rovněž napadl nesprávné zhodnocení dob pojištění v širším časovém úseku než v tom, s nímž se vypořádal krajský soud, konkrétně od 30. 7. 1962 do 9. 10. 1970. Krajský soud též zcela pominul skutečnost, že žalovaná ve svém rozhodnutí vůbec neuvedla právní předpis, který na stěžovatelův případ aplikovala, totiž zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ani jakým způsobem jej aplikovala (což lze dovodit jen z osobního listu důchodového pojištění). Z těchto důvodů nelze než konstatovat, že v posuzovaném případě je dán kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Nad rámec výše uvedeného může Nejvyšší správní soud toliko uvést, že se stěžovatel mýlí, pokud považuje zápočet doby pojištění od 30. 7. 1962 do 29. 7. 1967, jak jej učinila žalovaná, za pro něho nevýhodný. Ustanovení § 24 odst. 5 zákona o mimosoudních rehabilitacích stanoví hodnocení doby vysokoškolského studia tak, že se každý rok studia včetně let předepsaných pro ukončení tohoto studia, které nebylo možno z důvodu vyloučení absolvovat, započítává jako dva roky zaměstnání. Jestliže tedy žalovaná dobu, kdy byl stěžovatel zaměstnán v Č. a částečně též byl ve výkonu vojenské služby, započítala jako dobu

studia, pak se tato doba v důsledku aplikace citovaného ustanovení započítává dvojnásobně a je tudíž zcela vyloučeno, aby byl pro stěžovatele výhodnější zápočet doby zaměstnání, která se nenásobí. Pokud se tyto doby kryjí, započítává se doba, která je pro pojištěnce výhodnější, což je ve stěžovatelově případě doba studia, včetně doby započtené do data 29. 7. 1967, kdy měl studium původně ukončit (§ 14 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění).

Přestože z rozhodnutí žalované to není zcela zřejmé, lze dovodit, že jako doba studia byla stěžovateli zhodnocena doba pěti let od zápisu ke studiu na vysoké škole, tj. od 30. 7. 1962, a to včetně doby předepsané k dokončení studia. Ve stěžovatelově případě je však podstatné, že byl ze studia vyloučen nejen v rámci tohoto studia, ale znovu dne 12. 5. 1970. Žalovaná proto pochybila, pokud mu nijak nehodnotila dobu pojištění od 2. 9. 1968 do uvedeného data, protože i tuto dobu je nutno v souladu s § 24 odst. 5 zákona o mimosoudních rehabilitacích započítat jako dobu vysokoškolského studia, tedy každý rok jako dva roky zaměstnání.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadáný rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je soud vázán právním názorem v tomto rozsudku vysloveným (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu

